

ЛОГІСТИЧНІ ОПЕРАЦІЇ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

Проблема. В Україні згідно національних стандартів у плані рахунків немає чіткого виділення операцій по логістиці. Через це дослідження і контроль витрат по логістиці у звіті є неможливим. Перед менеджерами стоїть завдання виокремити витрати на логістику з загальних витрат і відобразити це у фінансовій звітності. Таке виділення дасть змогу ідентифікувати окремі операції, проаналізувати реальні витрати в деталях і прийняти рішення щодо оптимізації.

Основна частина. Відобразимо де ж на сьогоднішній день приховуються логістичні операції в плані рахунків. Транспортно-заготівельні витрати входять до субрахунків рахунку 20 «Виробничі запаси». Туди відносять: «витрати відділу постачання, витрати на транспортування виробничих запасів своїм транспортом, транспортом постачальника чи транспортом перевізника; витрати на утримання складів виробничих запасів, витрати на розвантаження, витрати на утримання складів виробничих запасів тощо»[1, ст. 4]. Реальна виробнича собівартість входить до рахунків 23 «Виробництво» та 91 «Загальновиробничі витрати»: «витрати на внутрішньовиробниче перевезення виробничих запасів та готової продукції, виготовлення тари, витрати на контроль якості продукції, витрати відділу транспорту, що одночасно є повністю логістичними»[1, ст. 4]. Витрати на збут знаходять на рахунку 93 «Втрати на збут»: «витрати відділів збуту та маркетингу, витрати на утримання складів готової продукції, частка витрат транспортного відділу в частині перевезень готової продукції чи витрати на оплату послуг перевізників тощо»[1, ст. 4]. Всі витрати щодо інформаційного забезпечення входять на рахунок 92 «Адміністративні витрати». Багато науковців пропонують свої доповнення до плану рахунків.

Перший підхід створений О. О. Андруховим, О. М. Головащенко та І. А. Якімовим. Вони пропонують додаткові рахунки та субрахунки. Так рахунок 29 повинен відображати «Логістичні витрати на постачання». 911 - «Логістичні витрати на виробництво» і 912 - «Умовно-змінні логістичні витрати», що в сумі відображають переміщення сировини під час виробництва. Щодо адміністративних логістичних витрат - 921 «Логістичні витрати на адміністрування»[1, ст. 4].

Другий підхід деталізує вже існуючі рахунки наступним чином: «911 «Логістичні витрати на виробництво», 921 «Логістичні витрати на адміністрування», 931 «Логістичні витрати на збут», 932 «Логістичні витрати на транспортування», 933 «Логістичні витрати на виконання замовлень»»[1, ст. 4].

Третій підхід розкрили економісти Л.Г. Медвідь та А. В. Левкович. Вони запропонували до рахунку 23 «Виробництво» додати субрахунок під номером 239 «Логістична діяльність». Також вони додають рахунки третього і четвертого порядку. Отже, розгалуження їхнього методу є наступним. 23 «Виробництво» - 239 «Логістична діяльність» - (треті порядки) 10 «Витрати відділу постачання», 20 «Витрати складу виробничих запасів № 1», 21 «Витрати складу виробничих запасів № 2» ... 30 «Витрати лабораторії перевірки якості продукції», 31 «Витрати тарного цеху», 32 «Витрати відділу транспорту», 40 «Витрати відділу збуту», 50 «Витрати складу готової продукції № 1», 51 «Витрати складу готової продукції № 2» ... 60 «Витрати відділу маркетингу», 70 «Витрати відділу логістики», 80 «Витрати відділу інформаційного забезпечення»[1, ст. 5].

Четвертий підхід був сформований А. В. Бакотою та А. М. Ткаченком шляхом адаптації розробок М. А. Чернишева до українських підприємств. Вони згрупували витрати на 5 груп, а у них декілька підгруп, що відповідають певним субрахункам:

«1 група - «Витрати на закупівлю матеріальних ресурсів»:

1. Витрати на закупівлю матеріалів запропоновано відображати на рахунку 20

(субрахунок 201/1),

2. Витрати на закупівлю комплектуючих - на рахунку 20 (субрахунок 202/1);
2 група - «Витрати, пов'язані із збитками»:

1. Втрати від нестач та порчі цінностей запропоновано відображати на рахунку 94 (субрахунок 947, або 072),

2. Витрати, пов'язані з виявленням та виправленням браку – рахунок 24: - витрати на виявлення браку обліковуватимуться на субрахунку 241, - витрати на виправлення браку – на субрахунку 242, - вартість невикористаного браку – на субрахунку 243;

3. Витрати на гарантійний ремонт обліковуватимуться на рахунку 93 (субрахунок 931);

3 група – «Видатки на вантажопереробку та транспортування»:

1. Видатки з постачання матеріальних ресурсів від постачальників запропоновано обліковувати на рахунку 20 (субрахунок 201/2),

2. Видатки на внутрішньозаводські переміщення вантажів – рахунок 91 (субрахунок 911),

3. Витрати на відвантаження продукції покупцям – рахунок 93 (субрахунок 932);

4 група – «Витрати на складування»:

1. Витрати на утримання запасів запропоновано відображати на рахунку 20 (субрахунок 201.3),

2. Витрати на утримання складів.

2.1. Витрати, пов'язані з зовнішніми складами – рахунок 92 (субрахунок 921),

2.2. Витрати на утримання внутрішніх складів – рахунок 91 (субрахунок 922);

5 група «Витрати, пов'язані з управлінням логістичною системою, запасами»:

1. Інформаційні видатки обліковуватимуться на рахунку 94 (субрахунок 949),
Зарплата логістичного персоналу – рахунок 93 (субрахунок 933),

2. Видатки на тару та упаковку – рахунок 93 (субрахунок 934),

3. Видатки на рекламу – рахунок 93 (субрахунок 935),

4. Видатки на маркетинг, представницькі видатки – рахунок 93 (субрахунок 936),

5. Списання простроченої дебіторської заборгованості – рахунок 94 (субрахунок 942) або 07, Штрафи, пені, неустойки – рахунок 94 (субрахунок 948)»[2, ст.7].

Список літератури:

1. Л. Г. Медвідь, А.В. Левкович. Управлінський облік витрат у системі управління логістичною діяльністю підприємства.

2. А. М. Ткаченко, А.В. Бакута. Облік логістичних витрат: проблеми та шляхи їх вирішення.

Цибуляк В. С.

Національний університет «Києво-Могилянська академія»
студент МП-2, кафедра економічної теорії

ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНІ ФІНАНСИ: НОВІТНЯ АЛЬТЕРНАТИВА ТРАДИЦІЙНИМ ФІНАНСАМ

Недоліки традиційних фінансових інструментів, підходів і способів організації фінансів призводять до постійного пошуку нових ідей та появи інновацій. Традиційно в основі фінансового ринку лежать посередники, які об'єднують решту учасників. Цими посередниками виступають такі фінансові установи як банки та інші кредитні організації, біржі, брокери, страхові компанії. Зосередження фінансових функцій та ресурсів в руках централізованих посередників призводить до низки проблем: прозорість фінансових операцій, великі трансакційні витрати, загроза конфіденційності учасників, значний централізований контроль, часто